

LIST ŘÍMANŮM


– PŘÍKLAD ABRAHAMŮV (Ř 4:1-25)

OPAKOVÁNÍ A NAVÁZÁNÍ

4. kapitola navazuje na Ř 3:21-24,27-31 [přečíst].

- Jsou zde obsaženy tyto klíčové výroky:
 - Je zjevena **spravedlnost bez Zákona** = bez použití Zákona (Zákon není tou Boží spasitelnou metodou, kterou by mohl člověk dojít spravedlnosti).
 - Boží spravedlnost je pro ty, kdo žijí z víry (**spravedlnost skrze víru** v Ježíše Krista).
 - Věřící jsou **ospravedlnováni zadarmo**, Jeho **milostí**, skrze **vykoupení** Kristovou krví.
 - Spravedlnost je darovaná, nepočítá s lidskými zásluhami => proto **odstraňuje** veškerou lidskou **chloubu**.
 - Protože je člověk ospravedlnován **vírou bez skutků Zákona** (který byl svěřen Židům), je ospravedlnění **univerzální** – platí pro Židy i pro pohany.

VÝKLAD - Ř 4:1-25

Celá 4. kapitola dokazuje tyto  výroky na tom největším biblickém příkladu – na **Abrahamovi** (mimo Abrahama je tu jednou zmíněn i David – další naprosto klíčová biblická postava).



(ČSP) **Matouš 1:1**

1 Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova.

- Abraham a David představují veliké mezníky v dějinách spásy.



(ČSP) **Matouš 1:17**

17 Všech pokolení od Abrahama do Davida bylo tedy čtrnáct, od Davida po babylonské zajetí čtrnáct a od babylonského zajetí do Krista čtrnáct.

Řekněme si na úvod, kdo byl **Abraham**:

- Abraham je praotcem Izraelského národa ... je praotcem víry ... je tím člověkem, jemuž bylo zaslíbeno, že z něj vzejde Boží potomstvo (Boží vyvolený národ) ... a zvláště Boží **potomek** Kristus ... Abrahamovi byla kromě potomstva zaslíbena **země a požehnání** ... a jemu bylo také řečeno, že **v něm dojdou požehnání všechny národy na zemi**.
- Se Sárrou nemohli mít děti ... syn, který se mu nakonec narodil, se narodil nadpřirozeným způsobem, ve stáří, kdy už lidé ani nemohou mít děti.
- Syn Izák byl předobrazem Krista i celého Božího národa i každého jednoho Božího člověka.
- Příběh obětování Izáka byl předobrazem smrti a vzkříšení Ježíše.
- Abraham byl také prvním člověkem, který nosil na těle znamení obřízky ... žil ještě před vydáním Zákona.
- Židé se hrdě nazývali dětmi Abrahamovými – mnozí z nich (jak jsme si ukázali ve 2. kapitole) mylně zakládali svou spásu jen na svém tělesném původu z Abrahama – Jan Křtitel takovým říkal:



(ČSP) **Matouš 3:9**

9 A nedomnívejte se, že si můžete říkat: „Náš otec je Abraham.“ Neboť vám pravím, že Bůh může Abrahamovi vzbudit děti z těchto kamenů.

- Platí totiž, co jsme četli ve 2. kapitole:



(ČSP) **Římanům 2:28–29**

28 Neboť pravý Žid není ten, kdo je jím navenek, a pravá obřízka není ta, která je zjevná na těle; **29** ale pravý Žid je ten, kdo je Židem uvnitř, a pravá obřízka je obřízka srdce Duchem, nikoli literou. Ten má chválu ne od lidí, nýbrž od Boha.

- Z duchovního hlediska je pravým praotcem nás všech věřících – Židů i pohanů.

Abraham je tím nejlepším příkladem ospravedlnění skrze víru, také proto, že není žádných pochyb o Abrahamově spáse (což znamená, že musel projít soudem jako ospravedlněný).

- Bible říká, že spasení lidé jsou po smrti přeneseni do lůna Abrahamova, kde jsou spolu Abrahamem (L 16:19-31).
- Všichni spasení s ním budou stolovat v království Nebes (Mt 8:11).
- Bůh se ve SZ nazývá Bohem Abrahamovým, Izákovým a Jákobovým a Ježíš k tomu říká, že Bůh není Bohem mrtvých, ale Bohem věčně živých (Mt 22:31-32).

➤ Proto není lepšího biblického svědectví o ospravedlnění skrze víru, jako je případ Abrahama.

Ř 4:1-3

Úvodní otázka zní?

? Čeho dosáhl Abraham? (Jinými slovy:) **V čem je jeho chlouba?** (Což navazuje na 3. kapitolu.)

- Pokud by měl být Abraham ospravedlněn na základě svých činů – možná by se našlo něco, co by člověka nadchlo, ale před spravedlivým Bohem by to neobstálo.
- Lidé se ve své zaslepenosti dokážou nadchnout zdánlivou lidskou „dobrotou“, ale pro ospravedlnění člověka to absolutně nestačí.
- Tu stejnou věc, kterou Pavle v listu Římanům ukazuje na Abrahamovi, ukazuje v listu Filipským na sobě:



(ČSP) **Filipským 3:3–9**

3 Neboť pravá obřizka jsme my, kteří sloužíme v Duchu Božím, chlubíme se Kristem Ježíšem a nespoleháme na sebe, **4** ačkoli já bych mohl spoléhat i na sebe. Zdá-li se někomu jinému, že může spoléhat na sebe, já tím víc: **5** obřezán osmého dne, z rodu izraelského, z kmene Benjamínova, Hebrej z Hebrejů, jde-li o Zákon — farizeus, **6** jde-li o horlivost — pronásledovatel církve, jde-li o spravedlnost, která je v Zákoně, byl jsem bez úhony. **7** Ale¹ cokoliv mi bylo ziskem, to jsem pro Krista uznal za ztrátu. **8** A opravdu také pokládám všechno za ztrátu pro nesmírnou vzácnost poznání Krista Ježíše, svého Pána. Pro něho jsem se všeho zřekl a pokládám to za odpad, abych získal Krista **9** a byl nalezen v něm, nemaje svou spravedlnost, která je ze Zákona, ale tu, která je z víry v Krista, tu spravedlnost, která je z Boha na základě víry,

- ▶ Ani Abraham nestál před Bohem se svou vlastní spravedlností, kterou by mohl porovnávat se Zákonem, s tou by neprošel.
- ▶ Ale měl tu spravedlnost, která je z Boha a je udělována jako dar Boží milosti na základě víry.

3. verš cituje klíčový výrok o Abrahamovi: „**Neboť co praví Písmo? **Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počteno za spravedlnost.****“ – na tomto výroku je vystavěna celá 4. kapitola.

- Podívejme se do SZ, kdy to Bůh o Abrahamovi řekl:



(ČSP) **Genesis 15:1–6**

1 Po těchto událostech se stalo k Abramovi ve vidění Hospodinovo slovo: **Neboj se, Abrame, já jsem tvůj štít, tvá přehojná odměna.** **2** Ale Abram řekl: **Panovníku Hospodine, co mi chceš dát? Vždyť já odcházím bezdětný a nárok na můj dům bude mít damašský Eliezer.** **3** Abram ještě řekl: **Hle, nedal jsi mi potomka, a tak bude mým dědicem potomek mého domu.** **4** A hle, stalo se k němu Hospodinovo slovo: **Ten nebude tvým dědicem, nýbrž ten, kdo vyjde ze tvých beder, bude tvým dědicem.** **5** Vyvedl ho ven a řekl: **Jen pohleď na nebesa a spočítej hvězdy, budeš-li je moci spočítat.** A řekl mu: **Tak bude tvé potomstvo.** **6** I uvěřil Abram Hospodinu a on mu to počítal za spravedlnost.

- Představte si tu hvězdami posetou oblohu ... „**tak bude tvé potomstvo**“ ... možná, že tu nejde jen o to, jak bude Abrahamovo potomstvo početné, ale i o to, že to bude nebeské potomstvo.
- (Pro zajímavost, toto je zároveň první výskyt slova „spravedlnost“ v Bibli.)

Abraham nebyl ospravedlněn na základě svých skutků, ale: „**Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počteno za spravedlnost.**“

- To je úplně jiný vzorec ospravedlnění, než zná tento svět.
- Je to vzorec, která nepočítá s našimi skutky, ale s naší vírou, jak to čteme dál:

Ř 4:4-5

Přirozená zákonitost, na které postavena veškerá spravedlnost na světě je tato:

- Kdo pracuje (myšleno na své spravedlnosti = tím že se snaží jednat podle Zákona), si zaslouží mzdu. A ten kdo mzdu dává, má povinnost ji dát = dává ji z povinnosti.
- Problém je, že v případě lidstva, o kterém Bůh říká: „*Nikdo není spravedlivý, není ani jeden.*“, nemůže být mzdou život věčný – ale je jí trest smrti (ona druhá smrt, která neznamena konec existence).

Toho, čeho nelze tímto ↑ přirozeným způsobem dosáhnout, lze dosáhnout jen zázrakem – Boží intervencí.

Evangelium zjevuje jinou, nadpřirozenou zákonitost, na které je postaveno pravé ospravedlnění – to je 5. verš: „*Kdo však (pro svou spravedlnost) nepracuje, ale spoléhá na toho, který ospravedlňuje bezbožného, tomu se jeho víra pokládá za spravedlnost.*“

- A znovu, aby nám to dávalo smysl, musíme mít na mysli Kristův kříž a zaplacenou cenu našeho vykoupení, kterou je prolitá krev Božího Syna.

Jsou tu vedle sebe dvě cesty:

- ▶ Marně se snažit získat ospravedlnění těžkou prací – a nakonec zemřít.
- ▶ Nebo být ospravedlněn shůry, **zadarmo**, jeho **milostí**, skrze **vykoupení**.

- ▶ Ta první cesta je plná trápení, hněvu a marnosti.
- ▶ Ta druhá cesta je blahoslavená:

Ř 4:6-8

- ▶ U Abrahama jsme četli, že se věřícímu **víra počítá jako spravedlnost**.
- ▶ U Davida zase čteme, že se věřícímu vůbec **nezapočítává hřích**.

V přirozeném **vzorci spravedlnosti podle Zákona**, se počítají skutky (přičemž se započítává i hřích):

tvá „spravedlnost“ = tvé „dobré skutky“ + tvůj hřích => tvá mzda = smrt

Ve **vzorci podle evangelia** se místo vlastní spravedlnosti počítá víra a hřích se nezapočítává (ve vzorci vůbec nefiguruje):

„tvá“ spravedlnost = připočtená spravedlnost skrze víru + žádný hřích => dar milosti = věčný život

- ▶ (+) Skrze víru je nám připočtena Kristovou obětí vydobytá spravedlnost.
- ▶ (-) A nezapočten hřích, protože byl zaplacen Kristovou zástupnou obětí.

- To je nádherná matematika – nádherný blažený stav – stačí jen věřit :-)
- Tím kdo na tom pracuje, nejsme už my, ale Boží MILOST (= Boží přízeň namířená z lásky do našich životů.).

(Na okraj:)

Když vidíme tento nádherný vzorec, převrácená lidská mysl by se mohla ptát: „Takže si může člověk žít, jak chce, a bude spasen?“

- I na to pamatuje list Římanům – dostaneme se k tomu v 6. kapitole – ale teď se tím nenechme rozptylovat.
- Prozatím si jen řekněme, že je to špatně položená otázka, protože vychází z logiky toho 1. vzorce.
- Dobré skutky věřících lidí vychází z úplně jiných principů, než je snaha pracovat na své spravedlnosti.

Následující text Ř 4:9-12 dokazuje na příkladu Abrahama další z výroků 3. kapitoly – totiž ten, že Boží ospravedlnění člověka, je **univerzální** – vztahuje se na Židy i na pohany:

- (Odpovídá veršům Ř 3:29-30 [přečíst].)

Ř 4:9-12

Každá věc v životě Abrahama je důležitá a něco vypovídá – velmi záleží i na pořádku věcí – jak to šlo po sobě.

- Nejprve mu byla připočtena spravedlnost skrze víru (Gn 15) a teprve později byl obřezán (Gn 17) ...
- Abrahamova víra předchází Abrahamovu obřezku.

- Proto obřízka nemůže být podmínkou ospravedlnění z víry – je jen vnějším znamením a pečeti této spravedlnosti, kterou měl Abraham už před obřízkou.

Podobnou logiku používá Písmo v listu Galatským, když mluví o Zákoně, který byl rovněž pozdějšího data:



(ČSP) **Galatským 3:17–18**

17 ... Zákon, jenž byl dán po čtyřech stech třiceti letech, nemůže zrušit smlouvu již předtím právoplatně potvrzenou od Boha, a tak zmařit to zaslíbení. **18** Neboť jestliže je to dědictví ze Zákona, není již ze zaslíbení; Abrahamovi je však Bůh daroval skrze zaslíbení.

- Ani **obřízka**, ani **Zákon** ještě nebyly v době, kdy Bůh připočetl Abrahamovi spravedlnost z víry – proto nemohou být součástí Božího ospravedlnění člověka.

V okamžiku ospravedlnění byl na tom Abraham stejně jako celý pohanský svět:

- ▶ Proto je Abraham praotcem všech věřících mezi neobřezanými. Jim se, stejně jako neobřezanému věřícímu Abrahamovi, počítá víra jako spravedlnost.
- ▶ A je také praotcem všech obřezaných, u kterých je obřízka jen vnějším znakem stejné víry, jakou měl Abraham.
- (Není však praotcem nevěřících mezi pohany, ani nevěřících mezi obřezanými.)
- (Analogicky to platí o nominálních křesťanech – samotný křest nezachraňuje.)

Ř 4:13-14

Tomu už rozumíme:

- Abraham byl ospravedlněn dávno před Zákonem. A protože byl ospravedlněn – bylo mu jako spravedlivému dáno zaslíbení věčného života – že bude dědicem světa.
- S tím Zákon, který přišel až po 430-ti letech, nemá nic společného.

Kdyby Zákon byl tou metodou ospravedlnění, byla by předchozí víra zbytečná – byla zbytečná oběť Ježíše Krista:



(ČSP) **Galatským 2:21**

21 Neodmítám milost Boží, neboť jestliže spravedlnost je ze Zákona, potom Kristus zemřel nadarmo.

Ř 4:15

Další argument pro ty, kdo spoléhají na Zákon:

- Zákona přece nepřináší smíření a pokoj, ale hněv – protože kde nastupuje Zákon, tam se objevují přestoupení.
- Kde není Zákon, není přestoupení, a není ani hněv.
- 15. verš na nás křičí: „Chtějte milost – ne hněv!“ ... „Pokoj – ne válku!“ ... „Víru ... ne Zákon!“
- **Milost** a **Zákon** – to jsou ty dva protichůdné koncepty spravedlnosti – dva protichůdné vzorce.

Ř 4:16-17A

Dědictví věčného života je proto z víry, aby bylo podle milosti a ne podle Zákona, a tak bylo i pro všechny národy – nejen pro Židy, ale i pro množství pohanských národů.

- Abrahamovi Bůh 3x řekl, že bude otcem mnohých národů: **Gn 12:3, 17:5 a 22:18.**

Ř 4:17B-22

Tady čteme, jak vypadala Abrahamova víra, která mu byla připočtena jako spravedlnost.

1. Věřil, že „**Bůh oživuje mrtvé a povolává to, co není, aby to bylo.**“ (konec 17. verše).
 - Když Bůh řekne slovo, pak to, co není, se stává skutečností ... co zemřelo, povstává k životu ...

- Bůh je Stvořitel: řekl: „budiž světlo“ a bylo světlo ... Izák nebyl a je ... Boží potomstvo neexistovalo a nyní existuje v mohutném počtu ... my jsme byli hříšní a jsme ospravedlněni ... byli jsme mrtví a žijeme ... Ježíš zemřel a byl vzkříšen ...
 - 2. Měl naději tam, kde už naděje nebyla – Abraham věřil, že Bůh nějak stvoří to nové potomstvo.
 - 3. Neochabl ve víře, ani když hleděl na své umrtvené tělo a Sářino mrtvé lůno.
 - 4. Nezačal o Božím zaslíbení pochybovat, ale vzdal slávu Bohu – předem mu děkoval a chválil Ho, čímž byl posílen ve víře.
 - 5. **Nabyl pevného přesvědčení, že co Bůh slíbil, je mocen i učinit.**
- To je ta víra, která se Abrahamovi počítala za spravedlnost.

Jeho víra byla velice podobná té naší – i když on ještě nic nevěděl o Božím vtělení v Ježíši, o jeho ukřižování a vzkříšení – nevěděl o tom, na čem bude založeno Boží ospravedlnění člověka ... dnes by Abrahamova víra měla mnohem jasnější obrysy ... dnes by byl Abraham zcela jistě křesťanem.

? V čem je naše víra jako ta Abrahamova?

1. I my věříme, že Bůh oživuje mrtvé a povolává to, co není, aby to bylo – věříme ve vzkříšení Ježíše Krista ... věříme v duchovní kříšení hříšných a duchovně mrtvých lidí ... věříme v nový život znovuzrozených lidí ... věříme v budoucí vzkříšení těla.
 2. Máme naději tam, kde už naděje nebyla – máme naději nového života ... naději věčného života ... naději druhého příchodu Krista a vzkříšení těla.
 3. Neochabujeme ve víře, přesto že máme před očima vlastní smrtelné tělo a umírající svět.
 4. *„Ač jsme ho neviděli, milujete ho; ačkoli ho ani nyní nevidíte, věříme v něho a jásáme nevýslovnou radostí, plnou slávy, docházejíce cíle své víry, záchrany duší.“* (1P 1:8-9)
 5. **Máme pevné přesvědčení, že co Bůh slíbil, je mocen i učinit.**
- To je ta naše víra, která se nám počítá za spravedlnost.
- ▶ Abrahamova víra, kdy spoléhal na to, že z umrtveného těla a mrtvého lůna Abrahamova povstane Izák je stejná, jako naše víra, že povstal z hrobu ukřižovaný Ježíš Kristus a s ním i celé nové potomstvo.

Právě k tomu směřuje závěr 4. kapitoly:

Ř 4:23-24

Věci zapsané v Bibli tam nejsou jen kvůli těm, kterých se to tenkrát týkalo – ale jsou napsány hlavně kvůli nám – to je ten hlavní význam Bible.

- ▶ Tak jako Abrahamovi byla připsána spravedlnost z víry ve chvíli, kdy se spolehl na Boha, že z jeho umrtveného těla a mrtvého lůna Bůh vyvede zaslíbeného potomka – Izáka.
- ▶ Stejně tak je spravedlnost z víry připočtena i nám, když spoléháme na toho, který z hrobu vzkřísil ukřižovaného Ježíše Krista – toho pravého zaslíbeného potomka (jehož byl Izák jen předobrazem).

Ř 4:25

Z toho, co bylo dosud řečeno, jasně vyplývá, že spravedlnost z víry je nám připsána až tehdy, když uvěříme ve svém srdci, že Bůh Ježíše Krista vzkřísil z mrtvých.

- Je nám připsána ve stejnou chvíli, jako Abrahamovi.
- ▶ **„Vydán za naše provinění“** znamená, že byl vydán na smrt za naše provinění.
- ▶ **„Vzkříšen pro naše ospravedlnění“** znamená, že až Jeho vzkříšením jsme ospravedlněni.
 - Ježíš byl sám bez viny (1P 2:24), když vzal na sebe naše hříchy ... vynesl je na Kříž (1P 2:24), kde je zanechal. Protože sám byl bez viny, je napsáno, že ho smrt nemohla udržet ve své moci (Sk 2:24).
 - Kdyby Ježíš nevstal z mrtvých, bylo by to proto, že sám byl vinen a jeho krev by neměla moc nás očistit.
- Jeho vzkříšení je proto důkazem našeho ospravedlnění ... A také okamžikem našeho ospravedlnění.
- Kristus vstal s mrtvých, aby nyní mezi mnohé rozdělil kořist získanou na kříži – tam získal spravedlnost pro mnohé nespravedlivé (Iz 53:11).

- Kristus vstal z mrtvých, aby se za nás přimlouval a vždy nás svou krví obhájil.



(ČSP) **Římanům 8:34**

34 *Kdo je ten, který je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a byl i vzkříšen [z mrtvých], je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!*

Na základě toho, co jsme si právě řekli, vidíme, že naše ospravedlnění není spojeno jen s vírou v Jeho krev, ale i s vírou v Jeho vzkříšení.

- Nyní lépe chápeme známý verš:



(ČSP) **Římanům 10:9**

9 *Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn.*

- To je ta víra, která se nám počítá jako spravedlnost.
- Víra, která figuruje ve vzorci našeho ospravedlnění namísto našich skutků.

DOMÁCÍ ÚKOL:

Nastudujte si Ř 5:1-21 a pište si poznámky – příště si to společně vyložíme.